

ULVILAN KAUPUNKI – SIVISTYKSEN TOIMIALA

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA 2024

Venäjän hyökkäys Ukrainaan on tuonut uudet haasteet ja olemme kaupunkiorganisaatiossa joutuneet varautumaan aivan uudenlaisiin uhkiin, jotka voivat tuoda toimintaympäristöömme mahdollisesti tilanteita, jotka vaikuttavat arjen toimintaan. Valmistava opetus keskitettiin pääasiassa Vanhankylän kouluun, jossa toimi kaksi luokkaa (toinen luokka sijaitsi lukion koulurakennuksessa). Kotouttamisen osalta on syytä vuosittain tarkistaa olosuhteet niin, että kaupungilla on valmius nopeastikin ottaa maahanmuuttajataustaisia kuntaamme.

KOTOUTTAMINEN

Ulvilan kaupungin sivistystoimi vastaa maahanmuuttoasioista ja 1.10.2023 lähtien kaupungilla on ollut toimessa hyvinvointikoordinaattori, jonka tehtäviin on kuulunut maahanmuuttajien kotoutumiseen liittyvät tehtävät ja yhteistyö ELY:n, SPR:n ja hyvinvointialueen kanssa. Hän on osallistunut aktiivisesti myös KOTO-24 uudistuksen vaiheiden seurantaan ja uuden kotoutumislain kunnalle tulevien velvoitteiden suunnitteluun.

Uudistettu kotoutumislaki (681/2023) tulee voimaan 1.1.2025 yhtä aikaa TE-palvelujen uudistuksen kanssa.

Kotoutumislain kokonaisuudistuksen (KOTO24) tavoitteena on muun muassa:

- vahvistaa työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttaneiden kotoutumista
- selkeyttää eri toimijoiden vastuita
- vahvistaa monialaista yhteistyötä sekä järjestöjen ja työnantajien kanssa tehtävää yhteistyötä
- päivittää kotoutumislakia vastaamaan viranomaistehtävien siirtojen aiheuttamiin muutostarpeisiin.

Ulvilan kaupunki on laatinut uuden 1.1.2025 tulevan kotoutumislain velvoittaman Kotoutumisohjelman, jota käytetään kotoutumisen alkuvaiheen asiakastyön välineenä. Kotoutumisohjelmassa otetaan huomioon monialaisuus

sekä yhteistyö kolmannen sektorin toimijoiden ja työnantajien kanssa. Palveluihin osallistumisesta sovitaan asiakkaan yksilöllisessä kotoutumissuunnitelmassa. Tulevan kotoutumislain 45 §:ssä velvoite kotoutumisohjelmaa laajempaan ja kaikkia kuntalaisia koskevaan kotoutumisen edistämisen strategiseen suunnitteluun ja maahanmuuttajia koskevat asiat kirjataan myös Ulvilan kaupungin Hyvinvointisuunnitelmaan mittareineen.

Ulvilan kaupunki hankkii ostopalveluna Porin kaupungin International Houselta maahanmuuttajien ohjausta ja neuvontaa, jossa Porin kaupungilla virassa olevat kotoutumisasiantuntijat toteuttavat ei-työnhakijoiden osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnin, sekä kotoutumissuunnitelman laatimisen. Ohjaus ja neuvonta tarjotaan kaikille Ulvilaan tuleville maahanmuuttajille. MONIPORI-infossa kartoitetaan henkilöiden tilanne. MONIPORI-monikielinen info on osa International House-konseptia. Satakunnan työllisyysalue hoitaa ulvilalaisten työnhakijoiksi ilmoittautuneiden maahanmuuttajien monikielisen yhteiskuntaorientaation ja kotoutumiskoulutuksen ja myös ei työnhakijoiden yhteiskuntaorientaation.

Maailmanpoliittinen tilanne on ollut koko vuoden epävakaa ja Ulvilan kaupunki on varautunut ottamaan vastaan maahanmuuttajia myös tulevaisuudessa. Yhteistyö eri organisaatioiden kanssa on ollut tiivistä ja vaikuttavaa ja olemme onnistuneet kotuttamisessa hyvin.

SISÄISEN VALVONTA ULVILAN SIVISTYSTOIMESSA

Sisäinen valvonta tarkoittaa Ulvilan sivistyksen toimialan ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyitä, organisaatioratkaisuja ja toimintatapoja, joiden avulla voidaan saada kohtuullinen varmuus:

- 1) toimialan toiminnan lainmukaisuudesta,
- 2) talousarvion taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta,
- 3) toiminnan tuloksellisuudesta sekä laadusta,
- 4) riskien tunnistamisesta

Riskien tunnistaminen tulee kohdistua koko toimintaan. Riskeillä tässä kohtaa tarkastellaan vähäistä suurempia riskejä – esim. oppilasmäärän vaihtelut, sisäilmaongelmien korjaukset, osaamisen keskittymisen tuomat haasteet tai vastaavat.

Parhaimmillaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt sisältyvät koulujen, päiväkotien ja muiden yksiköiden tavanomaisiin suunnittelu-, johtamis- ja toimintaprosesseihin.

VASTUU SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ

Talousarvion toteuttamisesta vastaavat tulosalueiden esimiehet. Talousarvio on sitova asiakirja. Määrärahojen ylityksistä (alittamisesta) tulee antaa selvitys sivistystoimeen, joka tekee arvion talousarviomuutosten tekemisestä valtuustolle.

Sivistys- ja hyvinvointijohtajalla **on ensisijainen vastuu sisäisen valvonnan järjestämisestä** ja johtamisesta samalla tavalla, kuin sillä on vastuu organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja näihin liittyvän toiminnan järjestämisestä. Johto toteuttaa tämän vastuun edellyttämät toimenpiteet delegoimalla tehtäviä organisaatiossa sen eri tasoille johtamisjärjestelmän mukaisesti.

SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI

Ulvilan kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä sivistysosasto selvittää, miten sisäinen valvonta ja riskienhallinta on toteutettu tilikauden osalta. Arvioinnin tulee sisältää kuvaus sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä sekä sen perusteella laadittu lausuma sisäisen valvonnan tilasta ja olennaisimmista kehittämistarpeista.

ARVIOINNIN JA VALVONNAN KOHTEET – ESIMERKKEJÄ

1. Yksikön toimintaympäristö
 - a. rakennuksen ja irtaimiston investointitarpeet
 - b. osaava ja hyvinvoiva henkilöstö – toiminta poikkeustiloissa
 - c. liikenne- ja tietoliikenneyhteydet – henkilökunnan viestintävälineet
 - d. muut
2. Tavoitteiden asettaminen – toimintasuunnitelman keskeiset tavoitteet opetussuunnitelman toteuttamiseksi

3. Riskien tunnistaminen, arviointi ja hallinta

- a. palvelutarpeen muutokset
- b. osaamisvaje
- c. osaamisen keskittyminen
- d. muut

4. Kontrollit (valvontatoimenpiteet)

- a. ostolaskujen, matkalaskujen, myyntilaskujen yms. oikeellisuus – pistokokeet
- b. omaisuuden ja irtaimiston säilyttäminen, huolto ja uudistaminen
- c. sisäisen laskutuksen läpinäkyvyys ja sisäisten palveluiden laadun ja kustannusten arviointi

5. Tiedonkulku

6. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seuranta

ARVIOINNIN TOTEUTUSTAPOJA

Sisäisen valvonnan arvioinnin toteutuksessa voidaan käyttää erilaisia tapoja. Arviointi voidaan tehdä esimerkiksi johtoryhmän itsearviointina, sisäisen tarkastuksen tukemana arviointina tai ulkoisen asiantuntijan avustamana tiedonkeruuna ja arviointina – tilintarkastusyhteisö tekee siis omalta osaltaan tarkastuksia Ulvilan kaupungissa.

Ensimmäisellä kerralla arviointi saattaa olla melko raskas, mutta hyvin dokumentoidun arvioinnin päivittäminen on jatkossa huomattavasti helpompaa. Arvioinnista saadut tiedot tulee hyödyntää osana oman yksikön ja koko sivistysosaston toiminnan suunnittelua ja toteutusta.

Arvioinnin tulosten perusteella sivistysosasto laatii vuosittain toimintakertomukseen sisältyvän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja valvontalausuman. Sivistysosaston toimintakertomukseen sisältyvän arviointi- ja vahvistuslausuman tulisi sisältää tiiviisti ilmaistuna seuraavat elementit

- Toteamus johdon vastuusta
- Arvioinnin toteutustapa ja kohteet
- Johtopäätös sisäisen valvonnan tilasta

- Mahdolliset kehittämiskohteet

VUODEN 2025 ARVIOINNIN PAINOPISTEET

1. Varautuminen lisääntyvään maahanmuuttoon

- toteutetaan poikkihallinnollisesti
- päivitetään asiakirjat

Vastuu: hyvinvointikoordinaattori, sivistys- ja hyvinvointijohtaja, esimiehet

2. Hankinnat

- Noudatetaan Ulvilan kaupungin hankintaohjeita

Vastuu: esimiehet

3. Henkilökunnan palkkaaminen – täyttöluvat kunnossa

- noudatetaan täyttölupamenettelyä, arvioidaan kriittisesti uusien työsuhteiden tekemistä

Vastuu: esimiehet

4. Kaikissa yksiköissä varautuminen oppilaiden määrän alenemiseen

Vastuu: esimiehet

5. Teknisen toimialan ja sivistyksen toimialan yhteistyö

- asioiden valmistelu ja säännöllinen arviointi sekä ajantasaisen tiedon jakaminen
 - investointien suunnittelu
 - investointien toteutuminen
 - korjausrakentaminen
 - ateria- ja puhtaanapitopalveluiden suunnittelu, toteutuminen ja arviointi
 - varautuminen oppilasmäärien laskuun